

Mindaz, amit az időről tudok

Mese a mesélésről

Juhász Attila fordítása

Sokan úgy vélik, de legalábbis azt mesélik, hogy élt valaha réges-régen egy fejedelem, aki soha nem mozdult ki a palotájából, minden idejét a hiúságának a lejegyzésével töltötte, szenvedélyesen lemérte és felértékelte minden vagyont – miből mennyi van a kamrákban, mennyi a pajtáiban, meddig terjed az uradalma, és mekkora a gazdagságának híre... A fáma szerint személyesen számolt és írt össze minden szőrszálát gyönyörű felesége szemöldökén, az asszonya szemének minden csillanását, ajka összes sóhaját, majd azt követően összeírta az összes drágakövet, valamennyi tüzes fényű aranyát, és végül a kincstár sarkában meghúzódó utolsó rézgarasát is... A fáma szerint ő maga mérte le az összes selymét, az ezüst gyertyatartók súlyát, a mézescsuprok és a boroshordók irtartalmát, de még a kastély pincéi pókhálóinak térfogatát is... Ehhez a dölyfös fejedelemhez, az írás szerint, nap mint nap érkeztek az emberei, akiket más-más feladatokkal bízott meg. Hozták a jelentéseiket: hol sírt fel egy újszülött, hol csendült fel temetésre a gyászharang, mekkora a fejedelem folyóiban a halivadék-hozam, hogyan fejlődik a rozs- és a búzamag a kalászban, hány új ágat hoznak a tölgyek, mekkora a fácánköltés a határban, van-e elég vadnyúl, hogyan kölykezett a többi vad az erdeiben. És jöttek, természetesen, a besúgók is, hogy beárulják az alattvalók minden kimondott és elsuttogott szavát, az összes vádat és a ki nem mondott dolgokat... Ettől az információáradattól csak az írkokok száma gyarapodott, több százan voltak, ki reggel, ki délben, mások pedig este írták tovább a hosszú és összetett nyilvántartást... Akkorára dagasztották a fejedelem vagyonszeirásának iratait, hogy az udvarának a legnagyobb helyiségét jelölték ki a könyvek és összeírások számára, valamivel kisebbbe tették a könyvek és írások összefoglaló jegyzékeit, míg egy harmadikat a jegyzékek jegyzékeinek láttak elő, és így tovább, és végül egy négybe hajtott kivonatban összegezték mindent, amelyet a fejedelem a feje alá tett a hálósobájában; talán szük-

ségtelen megjegyezni, de a hálószoba pontosan húsz öl hosszú, kilenc láb széles és hét lépés magas volt.

Egyszer felvirradt az a nap is, amikor már mindent összeírtak, lemérték, megszámoztak, már nem maradt semmi összeírni való, már nem lehetett semmi újat jegyzékbe venni, mindenről lehetett tudni, hogy hol van és mennyi van belőle. Kétségbeesett ekkor az önimádó fejedelem, haszontalannak érezte az életét, minden perc értelmetlennek tűnt. Hacsak, jutott eszébe ekkor mentőötletként az, amire eddig nem is gondolt: mekkora súlya lehet egy mesének? Persze a róla szóló meséké, mert csupán azoknak a súlya érdekelte.

Hogyan mérjük le a mesét? – tanakodott sokakkal a fejedelem. A serpenyő egyik felébe belerakta a jegyzékek dagadt és bekötött köteteit, a mérleg másik serpenyőjébe pedig ugyanolyan, de üres lapokkal teli könyveket tett. A különbség csupán a felhasznált tinta súlyában volt kimutatható. Lemérte egy üres üveg súlyát, majd belemondta a nevét és nemesi rangját, de az eltérés csupán akkora volt, mint amikor leheletté lesz a szó, a leheletből pedig vízpára válik, ami harmatként csapódott ki az üveg falára. Sokféle módszert és huncutságot kipróbált, de a mese mértékét nem tudta megtalálni, mígnem eszébe jutott, hogy egy vele azonos súlyú embert kellene találnia, hogy annak elmesélve a mesélnivalót meglátná, mekkorát is nőne az illető súlya.

– Ha elmesélem, mi mindenem van, attól biztos, hogy nagyot nő! – mondta fennhangon, mielőtt kiadta volna a parancsát.

Hajbókolva széledtek szerteszét a fejedelemség előljárói, meg kellett találniuk a nagyúr másolatát. Mindenkit szemre megsaccoltak, míg végül egy lepukkadt vendégfogadóban rátaláltak egy csavargóra vagy zarándokra, aki súlyában és nevének betűi számában sem tért el a fejedelemtől, épp úgy hívták, mint az uraságot, de ő a puszta életén kívül nem volt semmi- nek sem ura, úgy járt-kelt a világban, ahogyan éppen jónak látta.

Már kora hajnalban felállítottak egy egyszerű szerkezetet a palota előtt, amit a gyerekek mérleghintának neveznek. Az egyik végére a fejedelem ült, a másikra pedig a csavargó. Az elképzelés nagyon egyszerű volt: ha az előbbi elmondja a saját meséjét, amit meghallgat az utóbbi, ezt követően majd kiderül, mekkorát nő az utóbbi súlya. És így is tettek. A fejedelem mesélt, a csavargó pedig hallgatta, a reggelből lassan délelőtt lett, majd delelőre ért a Nap, később lassan bealkonyult, a szürkület jelezte a nap végét, de semmi sem történt – a fejedelem fenséges meséje ellenére sem bomlott fel az egyensúly, se lefelé, se felfelé nem mozdult a mérleghinta.

Szinte már beesteledett, de a mese hatása nem mutatott semmilyen látható elmozdulást, mígnem a szövegeléstől rekedten és dühösen, odakiáltott a fejedelem:

– Hallod te, amit én mondok?
– Hallom, felség – válaszolt a csavargó. – Figyelmesen hallgatom, ha kéri, megismételhetem mindazt, amit mondott...
– Ez lehetetlen, annyi értékről beszéltem, hogy már csak az irigységnek ki kellene billenteni az egyensúlyi állapotot...
– Nagyságos fejedelem, az ön meséje igen jelentékeny – jött a felelet.
– El kell ismernem, mindene megvan, nem volt szűkmarkú önnel az élet. Ám mindezek nagysága és súlya ellenére azért nem billenünk ki egyensúlyi állapotunkból, mert amit nekem elmond, azzal felséged könnyebbé válik, és én is ugyanannyival megkönnyebbülök. Emiatt, igaz, nagy dolgokról mesélt, mégsem mozdulunk el, hacsak az nem történik, hogy egy mesével mindketten könnyebbek lettünk. És ez nem kevés. Szinte úgy is mondhatnám, kielégítő eredmény.

Ezek után mindketten egyszerre szálltak le a szerkezeztől, majd a fejedelem és a csavargó lassan, apró léptekkel elindult a palota felé. Most az utóbbi, kinek nem volt határtalan birtoka, halkán mesélni kezdett az előbbinek, minden bizonytal arról, amit a világban jártában-keltében tapasztalt. Ismét mindketten, egyformán megkönnyebbültek, mint ahogyan az már lenni szokott, amikor valaki valakinek mesét mond, legyen annak bármi is a tartalma.

A gondtalan életre szóló jó tanácsok

Regény kávé mellé

A legfontosabb tudnivaló

A recept

Egy jó török kávéhoz a következőkre van szükség: egy deciliter vízre, ízlés szerint cukorra és egy vagy két kiskanál őrölt kávéra.

A vizet egy fémedénybe öntjük, beédesítjük, és hagyjuk felforrni. Amint rotyogni kezd, le vesszük a tűzről, és beletesszük a kávékat. Összekeverjük, majd visszatesszük a tűzre, amíg újra fel nem rotytan. Az előlátott mennyiség alapján kellő számú csészébe öntjük. Forrón tálaljuk. Fogyasztáskor először megfűjjük, majd aprókat kortyolgatva, önelégült arccal iszunk. Majd fellapozunk egy regényt, és olvasni kezdjük...

I.

Hogyan beszéljünk egy kávé mellett

Egy évvel a beszélgetés előtt szedjük muskátlileveleket. Tegyük őket egy vastagabb könyvbe, és hagyjuk alaposan kiszáradni. Az első korty kávé után keljünk fel az asztaltól, vegyük le a könyvet a polcról, a leveleket tegyük bele a hamutartóba, és gyűjtsük meg. A beszélgetés kezdőmondata a következő is lehet: „Ezek muskátlilevelek voltak!”

II.

Miként írjunk jó tanácsot arról, hogyan beszéljünk kávé mellett

Asztalhoz ülünk. Papírt és ceruzát veszünk elő. Középre helyezkedünk. Az alig hallható kopogásra „igen”-nel válaszolunk. Felemeljük a fejünket és látjuk, hogy a szobába nővérünk jött be, levéllel a kezében. Eszünkbe jut, hogy ezt már egyszer átéltük. A „társalgást” az emlékeztünkünkől átírjuk.

III.

Mit tegyünk a szomorú levelekkel

Becsukjuk a szemünket. A balunkkal megfogjuk a levelet. A jobbal figyelmesen felbontjuk a borítékot. A tartalmát beledobjuk a szemetesekukába. Gyorsan írunk egy vidám tartalmú levelet, beletesszük a borítékba, és visszaragasztjuk. Kinyitjuk a szemünket. Papírvágó késsel türelmetlenül felhasítjuk a borítékot. Olvasás közben vigyázunk, nehogy felismerjük a kézírást. Amint besötétedik, megszabadulunk a szemetesben lévőttől.

IV.

Hogyan felejtjük el, hogy a vidám levél valójában szomorú

Az órára nézünk. Látjuk, hogy 9 óra 21 perc van. Hunyorítva a tükörbe nézünk, és gyorsan feltesszük a kérdést: „Miért hazudok magamnak?”, „Miért áltatom magam?” stb. Ismét az órára nézünk. Látjuk, hogy 9 óra 22 perc van. Arra gondolunk, milyen jó, hogy objektív és igazságszerető emberek vagyunk.

V. *Hogyan tudjuk mérni az időt*

Vegyünk egy órát és egy kisebb dobozt. Az órát tegyük bele a dobozba, majd mindezt a zsebünkbe. Munkába megyünk, majd haza, alszunk, ebédelünk, páرزunk, mindent ugyanúgy csinálunk, mint egyébként. Így teszünk egy-két hónapig, évig vagy egy évtizedig, esetleg még tovább. Ha végelgyengülésben ágynak esnénk, vagy ha elütne egy gépjármű figyelmetlen sofőrje, esetleg ha „csak úgy” érezzük, tegyük a kezünket a zsebünkbe, és vegyük elő a dobozt. Nyissuk ki és nézzük meg. Ha a körülmények függvényében a másodpercmutató még egy kicsit mozogna, majd megáll, akkor tudni fogjuk, hogy itt az idő.

VI. *Hogyan tegyünk megszokott dolgokat*

Csináljuk lendületből. E célból díszítsünk fel valamit érdekes részletekkel. A legközönségesebb cselekedetet is nemesebbé tehetjük valami újdonsággal. Például a leves kanalazása közben tarthatnánk az asztalon egy fönixmadarat. Ha már unalmas a fönixmadár, akkor színezzük ki. Idővel, ha már elhasználtuk a rendelkezésünkre álló színeket, megkérjük a feleségünket, hogy főzzön valami újat. Az új étel mellett újraszínezhajtuk a fönixmadarat.

VII. *Hogyan találjunk fönixmadarat, és hogyan színezzük ki*

Szükséges, hogy legalább néhány napig egyfolytában a Napba nézzünk. Amikor már úgy tűnik, hogy megvakulunk, hirtelen vessük tekintetünket a felhőkre. Ne ijedjünk meg, ott ugyanis elefánthordákat, antilopokat és lovakat, halrajokat, jó és rossz szellemeket fogunk észlelni. A fönixmadarat könnyű felismerni. Másszunk fel az égig, és hozzuk magunkkal. Csak akkor mázolja át, amikor épp hamvában van. Az előbb említetteket csakis szélcsendes időben végezzük.

VIII. *Honnan a legjobb a Napba nézni*

Ezt természetesen a lakásunk ablakából is végezhetjük, vagy egy parkból, de a legjobb, ha valamely gyermekkori helyünkről tesszük.

IX.

Miért fontos a „gyermekkori hely”

A Nap és a fönixmadár miatt fontosak az említett megszokott helyek, idők, a szomorú és a vidám tartalmak, a jó tanácsok, a beszélgetések, és természetesen még azért is, hogy tudjunk viselkedni, ha történne valami hihetetlen.

X.

Mi számít hihetetlen élménynek

Hihetetlen élménynek számít: látni egy prémgalléros baglyot, elfeledni szüleink válását, lefesteni az álmunkat, beszerelmesedni, halembert és madárembert találni, a víz központjára lelni, beszélgetni telefonon, az utcát a tekintetünkkel áthidalni, küzdőtér lelátóján ülni, a holdvilágot berámázní, elengedni magunkat, reggel szeretkezni, zenét komponálni, kétszer vagy többször megszületni, meghalni, függőhídon sétálni, mechanikus babát birtokolni, sárgabarackot szedni, mexikói népviseletben fényképezkedni, meggátolni a feledést, kijózanodni, elázni, ház nagyságú gombákat nevelni, növényé vagy valami hasonlóvá való átalakulási képességgel rendelkezni.

XI.

Hogyan viselkedjünk, ha valami hihetetlen dolgot élünk át

Sajnos, erre most nem tudunk minden igényt kielégítő választ adni. Minden attól függ, hol voltunk gyerekek. Aki egy homokos folyópart közelében volt gyerek, az minden bizonnyal elhatárolódik a prémes bagolytól, de izgalomba hozza a vízközpont felderítése. Ha a gyermekkori helyszín is hihetetlen, az csak tovább komplikálja az esetünket. Például, ha az ember nem képes felismerni a fönixmadarat, akkor helyette az égről több tonna virágot vagy egy gonosz dzsinnt is hozhat (ami magában véve nem rossz, de értelmetlen dolog). Semmi mással le nem cserélhető a pince, a raktár, a padlás és a hozzájuk hasonló gyermekkori csodálatos helyszínek. Ezek következményein javíthatunk, ha fejből bebiflázunk az általános hibákat. A következő hihetetlen események alkalmával történik a legtöbb hiba: a holdvilág berámázásakor, a függőhídi sétálásakor és a ház nagyságú gombák nevelésekor.

XII.

Hogyan viselkedjünk a holdfény berámázásakor

Lehetőleg kerüljük a színes üveget. Csakis tiszta kézzel kezdjük a munkába. Türelmesnek és figyelmesnek kell lennünk, mert az üveg okozta sérülések begyógyulnak, de a holdsugár okozta sebek soha nem hegednek be.

XIII.

Hogyan járjunk a függőhídi sétáláskor

Amennyiben ilyen helyzetbe kerülünk, mindenképp kerüljük el a ki-mért járást. A bal és a jobb lábunkat kezdjük el kiszámíthatatlanul lóbálni és kalimpálva járni. Amennyiben ez az eljárás nem nyújt kellő eredményt, akkor kezdjük futkározni (lehetőleg cikcakkban), vagy álljunk meg a híd közepén, és kezdjük vízszintes-függőleges hintázásba. Az említett eljárások egyébként teljesen hatástalanok, ha a függőhíd vasbetonból készült, mint például a San Franciscó-i. Ekkor csináljuk a „metronóm trükköt”. Vegyük elő az óriás metronómot a kofferünkéből és húzzuk fel, de ne túlozzuk el. Nagyon rossz lazán, nyugodtan andalogni egy függőhídon, de az is kellemetlen, ha leszakítjuk.

XIV.

Hogyan neveljünk ház nagyságú gombát

Ennél a felemelő élménynél igazán csak a nevelés helyét lehet elvéteni. Jegyezzük meg: erre a városok alkalmatlanok. Valamivel jobb a falusi környezet, de a legkedvezőbb eredményt fennsíkban, sivatagban vagy sztyeppén érhetjük el. Ennek a magyarázata egyszerű. A városokban a házak túlságosan magasak. Az egyén sohasem lesz képes versenyre kelni a modern építőipar technológiai fejlettségével. Az ellenük folytatott harc reménytelen, mert piszkos trükköket alkalmaznak. Kísértetiesen hangzik, de még arra is képesek, hogy az eget leengedjék, csak azért, hogy az általuk emelt épületek legyenek a legmagasabbak.

XV.

Mire szolgálhatnak a városok

Sok mindenre használhatóak a városok. Ideálisak az utak keresztesződéséhez. A városokban lehet filmet forgatni, tűzfalat bámulni vagy társasjátékot játszani. Nagyon jó hely az exhibicionisták és voyeurök számára (különösen a tengerpart), a militáns hajlamúak részére, a kiszolgált ak-

robotáknak, a tüntetőknek, a hordároknak... Éjjelente a városokban a színésznők sírnak, a politikusok kártyáznak, a pszichológusok pedig ájultra isszák magukat. A városok tökéletes helyek a rejtőzködés összetett tudományának a megismeréséhez.

XVI.

Hogyan fedjük fel a mimikrit

A szemeteskuka fedelének a felemelésével. A szoknya alá történő be-kukucs-kálással. Közvetlen rákérdéssel. A saját áltemetésünkkel. Provokációval. Határtalanul nagy mennyiségű pénz és fegyver kölcsönzésének a felajánlásával. Minden igényt kielégítő nyilvánosház megnyitásával.

XVII.

Hasznos-e a rejtőzködés tudományának elsajátítása

Természetesen. Ez a tudás a kávé melletti beszélgetés céljaira is szolgálhat. Miután azt mondtuk: „Ezek muskátlilevelek voltak!”, hörpintsünk egy korty kávé a csészénkből, majd tegyük hozzá: „Észrevettem, hogy ma nem volt a temetésemen.” Gyűjtsünk rá egy cigarettára, és szívjunk bele egy nagyot. A hamut ezzel a megjegyzéssel verjük le a tálba: „Kár, pedig nagyon szórakoztató volt.” Ezt követően szótlanul folytassuk a dohányzást és a kávé ivását, figyelve a beszélgetőtársunkat, milyen benyomást teszünk rá. Amennyiben hallgat, a beszélgetést újramezhetjük a hamutartóra mutatva: „Ah, ezek muskátlilevelek voltak!”

XVIII.

Hogyan dohányozzunk társaságban

Lassan, kimért kézmozdulatokkal. Magunkba szállva fújjuk ki a füstöt, és már-már érdektelenül eregessünk karikákat. Feltétlenül legyünk szótlanok. Amennyiben bárki bármit is kérdezne, csak rövid kézmozdulatokkal feleljünk, véletlenül sem integetve, mert az közönséges, és a füstkarikákat is szétbomlasztja. Energikus mozdulattal nyomjuk el a cigarettát, majd a jelenlévőktől méltóságteljesen vegyük át a virágot és a gratulációt.

XIX.

Mit tegyünk, ha elmentek a vendégek

Elővigyázatosan szedjük össze a füstkarikákat a bútorokról, a tapétáról és a plafonról. Tekerjük őket vízhatlan csomagolásba, és tegyük bele egy előre előkészített dobozba. Pár óra múlva vegyük elő és lakkozzuk le. Ízlésesen csomagolva a karácsonyi ünnepek tájékán jól eladhatjuk őket.

XX. *Hogyan használjuk hasznosan a pénzt*

Amennyiben összegyűjtöttünk egy kis pénzt, akkor egy teliholdas éjszakán karoljunk a barátnőnkbe vagy a feleségünkbe, és menjünk a folyóhoz. Ott, a parton már várni fog egy szikár idegen, akinek adjuk oda az összes pénzünket. Amint szótlanul eltűnik a füzesben, belegázolunk a vízbe, kedvesünk kezébe kapaszkodva félelemérzet nélkül átadjuk magunkat az anyatermészetnek. Nem érezzük a hideget, valami csoda folytán nem ütközünk víz alatti sziklába és nem futunk homokzátonyra, hangtalanul és gondtalanul lebegünk a vízben. A szemünk előtt lassan elindul az égbolt, és elmozdulnak a jegenyék csúcsai.

XXI. *Miként ne süllyedjünk el, és hogyan kapaszkodjunk a kedvesünkbe*

A modern fizika cáfolhatatlanul bebizonyította, hogy az egymásba kapaszkodás és az elsüllyedés egymással ellentétes folyamat. Minél erősebb a szorítás, annyival könnyebb a test, és fordítva. Mindenesetre a kedvesünk kezébe kapaszkodás nemcsak erő, hanem érzelem függvénye is. Könnyen megtanulható, hogyan ne süllyedjünk el a vízben. Sokkal nehezebb elsajátítani azt az „erős” egymásba kapaszkodást, amelyiktől a test még a levegőtől is könnyebbé válik. Biztosan látott már mindenki olyan párt, amelyik fél méterrel, de legalábbis néhány centiméterrel a föld felett lebegve sétált. Vannak olyan városok, ahol versenyeket rendeznek ebben a számban, de véleményünk szerint ez csupán a dolgok elüzletiesítése. Ezt igazolja az a tény, hogy szinte kivétel nélkül az amatőrök és nem a hivatások nyerik a versenyeket, akik csupán tiszta szerelemből kapaszkodnak egymásba.

XXII. *Hogyan viselkedjünk lebegéskor*

A jólneveltség minden szabálya, amely az utcai viselkedésre vonatkozik, érvényes a lebegőkre is. Nem megengedett a szemetelés, a köpködés és a neveltlenség. Lebegéskor is illik üdvözölni az ismerőseinket, segíteni a rászorulókon stb. A társunk kezét semmiféleképp nem szabad elengedni. Sok szerencsétlen azt hiszi, hogyha egyedül csinálja, akkor majd jobban röppülhet. De abban a pillanatban, amint elengedi a másikat, kódarabként hullik le. Egy kis szerencsével előfordulhat, hogy nem törik magukat teljesen össze, de ritka az, hogy ne legyen valamilyen szövődményük.

XXIII.

Egyedül is lebeghet az ember

Minden bizonnyal. Csak akaratra és ösztönzésre van szükség. Ez egyé-
nenként nagyon változó. Ami egyeseknek a csúc, másoknak csupán a föld
feletti lebegés művészetének első lépcsőfoka. Komikus, amikor a színhá-
zi közönséget vagy a tárlat látogatóit figyeljük, de a legjobb a hangverse-
nyen levőket nézni. Egyesek úgy ülnek, mint akit odaragasztottak. Van-
nak, akik megemelkednek, és vannak, istenem, akik a koncertterem pla-
fonjánál lebegnek. A zenét követve az emberi test felemelkedik és alászáll.
Szabály szerint a nők a könnyed lírai részeknél kezdenek lebegni, míg a
férfiak felemelkedése az erős crescendónál következik be. Csak azok ma-
radnak a színházi székbe süllyedve, akik csupán figyelik a pulzálást, vagy
akiket a zene nem érintett meg. Lomha testük, mint a hulláké, a széklet
nyomja, alkalmatlanok arra, hogy a lét könnyebb formáját magukra öltsek.

XXIV.

Hogyan építsünk koncerttermet

Az építészeti alapelvekkel ellentétben az alap és a falak nem fontosak.
Legfontosabb a mennyezet megtervezése és kivitelezése. A legjobb kon-
certterem-mennyezetet szappanbuborékból lehet csinálni. Egy ilyen kupo-
la rendelkezik minden szükséges tulajdonsággal: könnyű, áttetsző, gond
nélkül lecserélhető, eleget tesz az akusztikai és esztétikai követelmények-
nek. Egy ilyen nagy buborékhoz megfelelő mesterekre van szükség. Erre a
feladatra egyetlen embertípus alkalmas – az álmodozóké.

XXV.

Hogyan ismerjük fel az álmodozókat

Az álmodozók mindig gondterheltek. Bármit is néznek, mindig lassan
teszik, mint akik a formában valami mást szeretnének találni, vagy mint-
ha az anyag szerkezetét akarnák látni. A tekintetükön kívül felismerhetők
még elbicsakló fejtartásukról és arról a tulajdonságukról, hogy amit meg-
kívánnak, azt materializálni tudják. Az ember, ha az utcán egy álmodo-
zó mögött lépdél, állandóan belebotlik valamilyen tárgyba. Egy álmodozó
folyton szétszórja a dolgokat, de nem feledékenységből, hanem azért, mert
megfeledkezik arról, hogy ezzel másokat meglep. Amikor meghalnak, ak-
kor tűnik fel igazán a hiányuk, mert a földgolyó minden táján elporlad-
nak az általuk alkotott illúziók. Magukkal visznek mindent a sírba, amit
csak álmodtak az életük folyamán. Csak az időben és a térben keletkező úr
bizonyítja, hogy egyáltalán léteztek, viszont azt jobban lehet érezni, mint
látni. Az álmodozók legnagyobb ellenségei a takarítók.

XXVI. *Kik a takarítók*

Ezeknek az embereknek az alapeszménye a „semmi”. Megjegyzendő: meg kell őket különböztetni a nihilistáktól. A takarítókna a „semmi” a jó, mert akkor takarítani sincs mit. Szerencsére ezek az emberek rosszul szerveződnek, mert ha szervezett formában kezdenének el tevékenykedni, nagyon gyorsan beteljesíthetnék az igényüket. A takarítók gyors mozgásúak, buzgók, idegesek, gyakran járnak pszichológushoz, és zihálva lélegeznek.

XXVII. *Hogyan keletkeznek a lyukak*

Sok ember egyesíti önmagában ezt az előző két típust. Viselkedésük attól függ, hogy az álmodozók vagy a takarítók vannak-e erőteljesebben jelen a környezetükben. Kész szerencsétlenség, ha egy emberben egyenlő erővel van jelen az egyik és a másik is. Ők szerencsétlen emberek, mert a két énjük állandó harcban áll, egész életükben csak köröznek maguk körül, újraálmodják és takarítják az épp megálmodottat. Mint az önmaga farkába harapó kígyó, megállíthatatlanul pöndörödnek, lyukat vájnak a földbe. Elégedetlenül és elesetten, tajtékozva és elnyűtten végzik be életüket. Ők a meddő perpetuum mobilek, amelyek csak az átkok, a szabályok mélyedéseit hagyják hátra.

XXVIII. *Hogyan járjunk úgy, hogy ne törjük ki nyakunkat a lyukakban*

A megszokott módon járunk. Használjuk mindkét lábunkat. Figyeljünk oda, hogy merre megyünk. Ha lyukat veszünk észre, azt kerüljük ki, kérjünk meg valakit, hogy töltsen be, vagy egyszerűen ne vegyünk róla tudomást. Amennyiben mégis beleesünk, kuporodjunk össze, ne csüggedjünk, ellenben vigyázzunk, hogyan esünk. Semmiféleképp ne törjük ki a nyakunkat.

XXIX. *A járás és az esés gyakorlása*

Ezt mindennap gyakorolni kell. Állítsunk önmagunknak csapdákat. A gyakorlásra szánt szoba padlóját fedjük be lószőr matracokkal, tollal, lágy szavakkal vagy más puha dologgal. Ezután dobáljunk szerteszét különféle tárgyakat, amik csak a kezünkbe akadnak: edényeket, balsikereket, székeket, beteljesületlen szerelmeket, szorongást, ruhákat... Majd faltól falig sé-

táljunk átlósan, állandóan váltogassuk az útszakaszt. Ha elesünk, gyorsan álljunk fel, és folytassuk a járást. Hosszabb vagy rövidebb gyakorlás után, több-kevesebb kék folt, daganat és ficam árán majd megjön az eszünk, és elkezdjük kerülni a csapdákat. Ha már képesek leszünk huszonnégy órán át elesés nélkül közlekedni, ez annak a jele, hogy megtanultunk járni.

XXX.

Hogyan különböztessük meg a padlót, a falakat és a plafont

Fogjunk egy kisebb papírdarabot. Olvashatóan írjuk rá: „A padló lenn van, a falak oldalt, a plafon pedig felül.” Bármikor, ha kétely merül fel bennünk, csak elővesszük a papírlapunkat, és elolvassuk a ráírtakat. Amin állunk, az a padló, jobbra, balra, előttünk és mögöttünk vannak a falak, a fejünk felett a plafon. Ne legyünk naivak: az ablak, az ajtó és a balkon még akkor sem létezik, ha látjuk. Ezért kell minél tágasabb szobát létrehozni.

XXXI.

Mivel rendezzük be a szobánkat

A padlóra csináljunk gyepet, a plafont pedig fedjük be az égbolttal, a falakra a horizont kerül. A fennmaradó teret töltsük meg emberekkel. Nem szabad a munka könnyebb végét megfogni, és fotótapétát használni.

XXXII.

Mi az a könnyebb vég megfogása

Mondjuk az, ha egy kávé melletti beszélgetéshez egy tavalyi muskátli leveleit szedjük le csak azért, hogy a beszélgetésünket úgy kezdhessük: „Ezek muskátlilevelek voltak!” Ha nem a könnyebb végét akartuk volna megfogni a dolognak, akkor rózsalevelet szedhettünk volna, még ha az meg is szúr. Ezért csak a jámbor, védekezésre képtelen muskátlit választottuk. Gondolkozzunk el ezen!

XXXIII.

Mire jó a tüske

Ha nem a fizikai fogalmak alapján (a könnyebb vég megfogása szerint) akarunk eljárni, akkor a tükének más emberi cselekedeteknél is van használati értéke. Sok művészeti alkotás motívuma, örökös ihletforrás. Csipkerózsika meséje és Krisztus koronájának története átszövi az egész emberi faj létének alapjait. Még annak ellenére is, hogy megdönthetetlen bizonyítékaink vannak, a mese és a mítosz csupán a képzelet szüleménye, sok nő mégis Csipkerózsika szeretne lenni, de azon férfiak sincsenek kevesen, akik szívesen hordanának töviskoronát.

XXXIV.

Hogyan váljunk Csipkerózsikává

Higgyék el, hogy az olyan sületlenségek, mint az orsó, boszorkány, kastély, személyzet, kert – teljességgel szükségtelenek. Elegendő egy kemény álmom. Az összes többi dolgot engedjük át az időnek. Elvégre az igazi Csipkerózsika is több mint száz évet várt a hercegére. Ha mégiscsak szeretnénk a történelem folyamatát felgyorsítani, akkor tegyünk ki a házunk elé egy táblát a következő felirattal: „Itt lakik Csipkerózsika. Az ajtó nincs bezárva.” Kevés férfi tudna ellenállni egy ilyen irányjelzésnek. Aludjunk tehát nyugodtan, majd felébredt az igazi. Ha mégiscsak közbejönne valami hiba? Istenem, bóbiskoljunk el újra. Aludni legalább nem nehéz.

XXXV.

Hogyan viseljük a töviskoronát

Ha azt szeretné, hogy önért is nők milliói hullajtsák könnyeiket, mint ahogyan Krisztus urunkért tették, akkor ne ruhásboltban szerezz be magának ezt a kelléket. A viseletet mindenki maga választja meg. Figyelmeztetés! Nem szabad túlzottan beleélni magunkat ebbe a szerepbe. Könnyen megtörténhet, hogy akkor meg is feszítenek. Ezután pedig semmi hasznunk nem lesz a női könnyekből, sem a hatalomérzetből, sem más hasonlóságokból, még ha azt követően kétezer évig is ezt mesélik majd rólunk.

XXXVI.

Mi az a tömeggyártás

Mi nem az manapság? Élelem, utazás, ruházat, álmok, érzelmek, művészet, házi kedvencek, lakások és házak, kirándulólhelyek, gépjárművek, az évszakok, a politikai folyamatok, a vagyon utáni vágy és így tovább és így tovább... A tömeggyártás az egyetlen zsarnok, aminek sikerült meghódítania az egész világot. Rövid úton halálra ítéli minden ellenlábását. Hosszabb vagy rövidebb ideig lehet harcolni ellene, de biztos, hogy valamelyik termék vásárlójaként kapitulálsz a végén – ha nem előbb, akkor a temetéseden egy gyászbeszéd sablonos alakjában.

XXXVII.

A halál

Ezzel a tehetséggel az emberi faj nagy többsége rendelkezik. A halálra való hajlam már a születésünkkor jelen van. Nem tekinthetjük csodának a benne való jártasságot. A halál koronázza meg az életet. A tőle való féle-

lem akkor jelentkeznek, ha nem ismerjük a saját lehetőségeinket. Ha meghalunk, akkor magától értetődő, hogy már nem élünk. Badarság! Olyan típusú téveszme, üres fantázia, mint az, hogy elegendő pusztán megszületni ahhoz, hogy éljünk.

XXXVIII.

A modern ember hajlamairól

A modern ember tradicionalista. Több ezer év elmúlt, de neki még mindig kell levegő, élelem, víz, hatalom, szerelem, művészet... A modern ember újabb kori hajlamai a változások iránti igényén alapulnak. Az élet minden területén változásokat és javításokat akar. Még a történelmet sem kíméli. Újratervezi a közszükségleti cikkeket, új ételkészítési módokat talál ki, és egzotikus helyekre vágyik. Percről percre változik a divat, a gondolkodásmód, az élettér, de még saját magunk is.

XXXIX.

Hogyan változtassunk

Járjunk egyet. A sarkon vegyünk szotyolát. Fáradjunk haza, és ülünk le. Figyeljünk és törögessünk. Engedjük el magunkat. Nem szabad félni. Azért fizetnek másoknak, hogy bátrak, szépek és okosak legyenek. Velünk szemben nincs semmilyen elvárás. A mozit és a televíziót kombinálhatjuk is, de annak a működtetése nagyon összetett.

XL.

Hogyan használjuk a televíziót

A televízió használatának összetett tudománya nem tántoríthat el bennünket. Ha van akarat, akkor minden megtehető. A szomszéd kulcslyukán keresztül lessük ki a kezelés alapszabályait. Szükséges megtudnunk, hogyan lehet szabályozni a hangerőt, kezelni a képernyőt, valamint nagyon fontos tudni, melyik a ki- és a bekapcsoló gomb. Ha szotyolázunk, ne dobjuk a héjat a földre. (Ez a legnagyobb eltérés a nagy kép- és a kis képernyő között.) Beszéljük rá a legrátermettebb családtagot, a família eszét, hogy sajátítsa el az apró javítások ismeretét. Nagyobb hiba esetén ne sajnáljuk a pénzt a mesterre. Életünknek nincs még egy olyan fénylő pontja, mint amit a tévéképernyő tud csinálni.

XLII.

Mit tegyünk, ha mégis tévé nélkül maradunk, mondjuk vasárnap délután a kedvenc műsorunk sugárzásának idején, új készüléket sem vásárolhatunk, mert a boltok zárva vannak, a tévészerelők pedig még nem értek haza a hétvégi programjukról

Jussanak eszünkbe azok a barátaink vagy rokonaink, akiknél régen voltunk. Hívjunk egy taxit. A gyakran látogatott ismerősünkhöz vagy rokonunkhoz ne menjünk, mert átláthat a szándékunkon, és akár be sem enged. Megérkezésünkkor valahogy magyarázzuk meg váratlan látogatásunk okát. Például mondjuk azt: „Annyira látni akartalak!”, vagy „Már milyen régen találkoztunk!”, esetleg „Feltettem magamnak a kérdést, vajon mi lehet veled?”. Ezt követően nyugodtan adjuk át magunkat a tévéműsornak. A barátok vagy rokonok azon törik majd a fejüket, hogy mi lehet a látogatás valódi oka. Nagy valószínűséggel abbéli félelmükben, hogy kérni szeretnének valamit, ne adj’ isten pénzt vagy ismeretségen alapuló hivatali közbenjárást, nem fognak zavarni a tévézésben. Remélve, hogy így elkerülhetik az előbb említett kellemetlen témákat, nem erőltetik a csevegést.

XLIII.

Mit csináljunk hétfőn

Egy megrázkódtatásokkal teli vasárnap után a hétfő a pihenőnap. Pihentetjük a gyomrunkat az előző napi bőséges ebéd után, túl kell tennünk magunkat a televízióknak elromlásának csapásán, a rég nem látott ismerőseinkkel való megrázó találkozás emlékét pedig el kell halványítanunk. A hétfőt ezért szánjuk olyan dolgokra, amelyek ellazítanak. Javítsunk tévét, öntözzünk virágot, hallgassunk zenét, olvassuk el egy női magazinban, mit ígérnek a csillagok, nézzük meg a szárított muskátlilével-gyűjteményünket, készítsünk magunknak vagy a hozzánk közelieknek valami kellemes meglepetést.

XLIII.

Hogyan készítsünk kellemes meglepetést

A kellemes meglepetések készítésekor természetesen kerülnünk kell az olyan anyagokat, amelyekből a kellemetlen meglepetések készülnek. Nagyon alkalmas erre a virágszirom (hogy könnyed legyen a társalgás), a gyapjú (a tekintet lágyságáért), az élő nyúl (a figyelmes hallgatásra), a forrásvíz (a frissítő lélegzetvétel érdekében), a csábos tekintet (a szenvedé-

lyes érintésért). Önmagunkat a legkönnyebb meglepni. Mindenki tudja, mi az, ami kellemes a számára, és mi nem. Mi az, ami jó, és mi az, amit nem szeret. Ebben legalább nem tévedünk (még ha néha van is bennünk némi zavar).

XLIV.

Még több a kellemes meglepetésekről

Sokan nincsenek tisztában avval, hogy naponta érik őket kellemes meglepetések. Mert kevesen gondolkodnak el azon, mennyire jó, hogy a reggeli ébredésünk után olyan gyorsan tudunk járni, beszélni, nézni... Habár az álomból való újjászületésünk után még öt perc sem múlt el, már a legösszetettebb dolgokra is képesek vagyunk. Egy pillanattal azelőtt keltünk, ihatjuk a kávékat, szépítkezünk, öltözködünk, képesek vagyunk segítség nélkül enni, sőt előre megfontolt szándékkal el tudjuk feledni megálmódott álmainkat is.

XLV.

Mi a valóság, és mi az álom

Maga az ember a valóság és az álom. A személye a valóság, az álom pedig a visszatükröződése. Ennek az ikerpárosnak az előbb említett tagját mutogatjuk. Dicsekszünk vele, fényképezzük, ennek alapján ismerjük fel egymást, és ennek alapján igazoltatnak a hatóságok. Azt a másikat, amelyet az álmok alkotnak, mindenki gondosan őrzi, gyakran bezárja, néha rejtegeti. Vele csak kétszemközt beszélget. Fél tőle, mert tudja, hogy a visszatükröződés öregebb a személyiségnél.

XLVI.

A börtönudvar

Ez egy négyzet: néhányszor néhány méter. Gyakran tágas. Érdekes dolgokkal lehet találkozni a séta útvonalán: például alaktalan kővel, dögöltt madárral vagy egy felhő árnyékával. Ez a négyzet magas fallal van bekerítve, és melankolikus zene lengi be. Egy börtönudvarban mindig dél van, és a nap is deledőn áll. Ezen az udvaron, amelyet kifejezetten nagy erővel őriznek, kívül a város, a mező, a falu, a folyó terül el. Ezen a börtönudvaron sétálnak a száműzött, álomból szőtt ikrek. A falakon kívül van az a másik, amelyet a valóság alkotott. Pedig az életet ezek egymásba kapcsolódása adná.

XLVII.

Hogyan üssük agyon az időnket a börtönben

Szöjünk golyóálló mellényt. Reszeljük a körmünket. Várjuk a telefonhívásokat. Gondoljuk át a kávé melletti beszélgetés lehetőségét. Ábrándozzunk a nagy árvízről. Játsszunk a kedvenc színpadi előadásunkban. Nevessünk. Keressünk pókhálót a tekintetünkkel. Felejsük el a tegnapot. Fessük le az ablakunkból a tájat. Készüljünk a szilveszterezésre. Szálanként fejtsük szét a függönyt. Apránként szedjük szét a rácsot. A falat téglánként bontsuk ki. Jusson már egyszer eszünkbe: meg kell tenni az út nagyobbik részét, mielőtt célba érünk. Felváltva, ruganyosan emelgessük a lábainkat, hogy a földtől elrugaszkodva egy röpke ideig lebegjünk a légtelenben. Fussunk!

XLVIII.

Hogyan készülünk az újévváráásra

Figyelmesen válasszuk ki az újévváras helyszínét, italát, ételét és zenéjét. Mindezt úgy kell összekomponálni, hogy összhangban legyenek egymással. Nagyon fontos a helyiség dekorálása. A hétköznapitól teljesen eltérő kinézete kell legyen a színhelynek. Ha köztéri parkban várjuk az újesztendőt, ne felejsük el kivágni a fákat. A gyepről jobban látszanak a csillagok. Ha mégis egy erdei tisztáson kívánjuk megrendezni az újévvárást, akkor gyorsan növényültetést ültessünk. A csillagok az erdőből sejtelmesebbnek tűnnek. Amennyiben figyelmesen olvasták könyvünket, akkor egyértelmű, hogy az ünnepek legnagyobb veszélyét az ital képezi. Igen. Most már önök is tudják, hogy nagyobb mennyiségű alkohol fogyasztásából egyenesen következik a nagyobb mennyiségű kávé fogyasztása is. Mert ugyebár egy kávé melletti beszélgetést lefolytathatunk a muskátlilevelek segítségével, de mi az ördögöt tegyünk az év legvidámabb éjszakáján elfogyasztott két-három kávé mellett?

XLIX.

Első tanács

Miről beszélgessünk két-három kávé mellett?

Csak semmi pánik, valamit majd kigondolunk.

L.

Második tanács ugyanarról

Ah, itt van néhány ötlet. Afelé tereljük a témát, amire hajlamunk van. Hallgassunk klasszikus zenét. Az emberek többsége ezt hallva beszél, így nem veszik észre, hogy ön hallgat. Vagy... Egy szóval vágjunk bele egy örökös, nagy témába. Véletlenszerűen válasszunk ki egy szót. Vagy úgy, hogy... Tüzetesen nézzük meg beszélgetőtársainkat. Erre valaki majd megjíjed közülük, és cigányútra szalad a kávéja. Ebből kifolyólag az elkövetkező néhány percben komoly tumultus keletkezik körülöttünk. Verik majd a hátát, vizet hoznak neki, és mindenki elfeledkezik a társalgásról. Tessék! Itt van tehát a muskátlilevelekkel együtt négy kávéra való kommunikációs lehetőség. Ha valaki javasolna egy ötödiket, azt hanyag eleganciával elutasíthatjuk a gyanú árnyéka nélkül.

Kiegészítés

Hogyan írjunk és alkalmazzunk tanácsokat a gondtalan életre

Készítsünk elő minden szükséges kelléket egy évvel az írás megkezdése előtt: a megvilágítást, a papírt, a szavakat, a ceruzákat, a hangulatunkat, a törlőgumit és sok más egyebet. A szavakat csak írjuk egymás után. Használjuk a belső hangunkat, és azt öntsük érthető nyelvi formába. Az éppen befejezett oldalakat tegyük egy vaskosabb könyvbe, hogy a betűk jól besimuljanak. A munka befejeztével mindent nézzünk át még egyszer, írjunk hozzá kiegészítést, és tűzőgéppel kapcsoljuk egybe. A tanácsainkat kínáljuk fel a barátainknak kávézás közben. Utána igyunk meg egy pohár bort, együnk egy sajt szeletkét, majd karamellás cukrot, mindezt kellemes zene mellett. Amíg figyelni, hogy az élete mennyire vált gondtalanná, nyugodtan nevetget.